

Dagtilbuddets navn	Immerkær
Tilsynsførende konsulent	Lone Petræus
Dato tilsynsbesøg	04-09-2018
Dato tilsynssamtale	13-09-2018
Deltager tilsynssamtale	Birgitta Liljenberg (leder), Lise Ørneborg (daglig leder), Helle Ambrosius (forældrebestyrelse), Michelle Vandewinkel (pædagog),
Dato kvalitetssamtale	25-09-2018

Konklusion (*offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside*)

Det kan på baggrund af observationsbesøg, tilsendt materiale og tilsynssamtale konkluderes, at Immerkær er et velfungerende dagtilbud, som overholder gældende lovgivning. Immerkær har gennem de sidste år været igennem en rivende udvikling. Siden sidste tilsyn for to år siden, hvor vuggestuen og børnehaven næsten lige var lagt sammen, har de to afdelinger fået en mere ensartet pædagogisk praksis.

Der har været udskiftning i ledelsen og sammen med personalet har de fået rykket rigtig meget på pædagogikken. Der er en større sammenhængskraft i det pædagogiske arbejde, som både kobler sig til inde- og uderum, samt de forskellige læringsrum, som rutinesituationerne udgør. Der er en ledelse og en personalegruppe, som alle er interesserede i at optimere praksis og gør det løbende. Der er et ønske om, at arbejde på at blive en profilinstitution med fokus på natur.

Børnenes trivsel er central for både ledelse og personale. Der er fokus på, hvordan der kan skabes differentierede fællesskaber, så alle børn kan opleve, de har et fællesskab, som de kan være en del af. Når det kombineres med struktur, rutiner og læringsmiljøer er der gode betingelser for det enkelte barns trivsel.

Der arbejdes fokuseret med børnenes sproglige udvikling og der er fokus på de metoder, som forskning og erfaring viser virker. Der arbejdes med mindre grupper af børn, hvor der er dialogisk læsning og i rutinesituationer sættes der ligeledes fokus på sproget. Der er udarbejdet en litteracy politik, som både vuggestue og børnehave arbejder med.

Indretningen i Immerkær er gjort så fleksibel som mulig. Der er fokus på at kunne opdele børnegruppen i mindre grupper, og skabe forskellige læringsmiljøer både i rutiner, planlagte aktiviteter og fri leg.

Legepladsen i børnehaven er stor og med mange kroge og mulighed for forskellige aktiviteter. Der er gennem den sidste tid arbejdet med organiseringen af personalegruppen, så personalet er fordelt på hele legepladsen gennem dagen. Vuggestuens legeplads er noget mindre, men også her er der fokus på at skabe differentierede læringsrum og mulighed for mindre grupper.

Dagtilbuddets skriftlige materiale

foreligger

- a. Læreplan -----
 - o herunder digital dannelse (medielæringsstrategi)-----
- b. Mad- og måltidspolitik -----
- c. Tabulex (forældrekommunikation), f.eks.
 - o Ugeplan -----
 - o Fora -----
 - o Nyhedsbrev -----
 - o Andet Nyheder fra hver stue og madplan
- d. Trivselsvurderinger (TOPI)-----
- e. Sprogvurderinger-----
- f. Eventuelt andet skriftligt materiale
 - o Bevægelsespolitik (dagtilbud med idrætscertificering)-----
 - o Beskrivelser af arbejdet med bæredygtighed -----
 - o Andet Grønnes Spirer diplom

Tilsynssamtale

Dialog om fokuspunkter og observationsbesøg.

1. Pædagogik

Institutionen har en god organisering omkring pædagogik. Siden sidste år har der været fokus på at arbejde med børnenes læring i rutinerne. Det viser sig ved besøget i institutionen. I læreplanen er det beskrevet, hvordan der kan arbejdes med garderoben, måltidet og samlingen. Det gør, at der særligt i vuggestuen er en høj grad af bevidsthed om, hvordan børnene kan inddrages både før, under og efter ved måltiderne. I børnehaven, hvor der fortsat er madpakker er der ligeledes en høj grad af inddragelse af børnene. Dog blev det ved besøget observeret, at børnene ikke var med til at smøre brød om formiddagen. Særligt børnehavens børn vil have glæde af selv at smøre, da de endnu ikke har madordning. Der har været fokus på det tidligere, men det er gledet ud igen. Det vil ledelsen følge op på.

Formiddagen i vuggestuen foregik noget af tiden i mindre opdelte grupper. Vi taler lidt om, hvordan man kan arbejde mere med opdeling og fordeling også på legepladsen. Hvordan man kan fastholde opdelingen i mindre grupper også på legepladsen. Institutionen fortæller, at de er ved at etablere tre legepladser, så opdelingen i mindre grupper kan fastholdes. Vi drøfter også muligheden for at selvom aktiviteten ikke varer så længe i vuggestueregi, at man så alligevel fastholder gruppeopdelingen for at bevare det lille nære miljø.

Institutionen beskriver meget fint, hvordan der arbejdes med overgange, når børnene skal skifte til et andet hus/tilbud.

Det kunne være spændende at arbejde med overgangene mellem aktiviteter, garderobe, legeplads m.v. Den ene vuggestuegruppe var rigtig dygtig til dette. Der er arbejdet meget med det og der er højt fokus på det. Særligt i garderoben er der lagt fokus, da garderoben i børnehaven ikke er så stor. Men personalet er stadig i en læringsproces, så der er fortsat områder, der kan udvikles mere. Ledelsen er opmærksom på dette og arbejder fortsat med det.

Vi snakker lidt om brugen af hagesmækken, så børnene ikke sidder "fast". Brugen af hagesmækken begrænses i det omfang, det er muligt. Ofte er det også børnene selv, som lægger hagesmækken på bordet og stiller tallerkenen ovenpå selvom de voksne ikke gør det. Så der arbejdes med det, men det er en lang proces.

Institutionen har gjort sig nogle gode erfaringer med "Flyvefiskene", som er en gruppe for de største børn. Udfordringen med en sådan gruppe er de børn, som måske skal skoleudsættes. I gruppen er der fokus på de sociale kompetencer og ikke de skolerelaterede aktiviteter.

Et godt tegn har været, at børnene ikke når at "kede" sig inden de starter i skole.

Der er endnu ikke erfaringer i forhold til, hvad skolen oplever. Afkrydsningsskemaerne (fra overgangen) udnyttes til at vurdere, hvilke temaer, der kan tages op i forhold til at vurdere børnene. Personalet har således stor glæde af dem

Institutionens måde at arbejde med læreplaner på, er en god forberedelse til den nye styrkede læreplan. Personalet er gode til at tænke læringsmiljøer i stedet for læreplanstemaer, hvilket er grundsten i den nye styrkede læreplan.

Samling, der er fokus på mere selvhjulpethed, men det er også en proces. Der skal være mulighed for at være i en udviklingsproces.

2. Trivsel

Ved besøget er det oplevet, at institutionen har en børnegruppe, som trives rigtig fint. Der er ikke mange konflikter, og de som opstår, understøttes af de voksne.

I børnehaven opleves det, at legepladsstørrelsen har en stor betydning for, at der ikke optræpper en masse konflikter. Der er plads til, at alle kan fordele sig forskellige steder på legepladsen. Det betyder, at børnene helt naturligt kan fordele sig og finde mindre fællesskaber, hvor de gerne vil lege. Samtidig er de voksnes organisering af betydning, da de er med til at understøtte fordelingen af børnene, ved at være forskellige steder på legepladsen. Der er således både voksne, som kan understøtte nærvær, men også voksne, som kan hjælpe med praktiske ting såsom toiletbesøg, afhentning, konfliktløsning m.v.

Vuggestuen kan godt mærke, at deres legeplads ikke er lige så stor, der optræpper nemmere konflikter. Bl.a. på den baggrund arbejdes der på at udvide vuggestuens legeplads, så der også her kommer flere små rum. I øjeblikket er en uudnyttet del af legepladsen ved at blive inddraget, så der kan indrettes her. Udover dette bruger de også børnehavens legeplads, hvor børnene er rigtig glade for at komme.

Børnehaven har en del børn, som kommer, når de er omkring 4-5 år. De kommer uden det danske sprog, og der skal gøres en særlig indsats for at disse børn bliver en del af fællesskabet. Her

arbejdes der pædagogisk med fokus på struktur, genkendelighed og organisering. For at gøre det mere overskueligt både for disse børn, men også den øvrige børnegruppe, arbejdes der med piktogrammer. Planen er at det skal blive til små laminerede billeder, som kan haves i en nøglering, så personalet kan medbringe billederne hele tiden. Der arbejdes på, at både vuggestue og børnehave benytter sig af de samme billeder.

3. Sprog

Som beskrevet ovenfor er der kommet en del store børn, som ikke har noget sprog. Der samarbejdes med logopæd for at understøtte pædagogerne arbejde med disse børn. Det kræver en pædagogisk indsats at finde ud af, hvordan der kan arbejdes med fællesskaber, hvor alle kan have en rolle.

Litteracy pædagogikken er startet op i vuggestuen i forbindelse med, at de for år tilbage deltog i det fælles kommunale projekt "Sprogvisit". Efterfølgende har der været nogen organisatoriske ting, som har vanskelig gjort arbejdet, men der er fortsat fokus på arbejdet. Vuggestuen er nået til et stadie, hvor de skal udvikle mere på det for at opnå nye resultater.

Synligheden af tal og bogstaver er vigtig i denne sammenhæng, hvilket praktiseres i både vuggestue og børnehave. Der tales også om denne synlighed i forbindelse med, at der skal renoveres legeplads. Der er et stort ønske om at finde ud af, hvordan tal og bogstaver på en naturlig måde kan få en plads i udemiljøet.

4. Indretning

Institutionen er gode til at indrette, også legepladsen. Vi drøfter opmærksomheden på at få etableret forskellige læringsmiljøer. Personalet har masser af ideer til, hvordan der kan indrettes, så der skabes flere muligheder. De to huse er fysisk meget forskellige, men det forsøges alligevel at få skabt nogle rum, som skaber mulighed for mange forskellige læringsrum.

Legepladsen i børnehaven har gennem lang tid haft et særligt fokus. På et personalemøde har der været besøg af sansemotoriske vejledere fra Baunevangen. De skulle give inspiration til, hvad det kræver, hvis børn skal have styrket deres sansemotoriske udvikling. Det har der derfor været et fokus på, når legepladsen skulle indrettes. For øjeblikket er det så vuggestuens legeplads, som er under lup.

Det er vigtigt for både personalet og ledelsen, at der arbejdes med indretningen og at der skabes fleksibilitet. Børnegruppen er hele tiden under forandring og der skal de fysiske rammer kunne følge med.

Vi drøftede ophængningen af plakater med at forældre skal vaske hænder. De hænger alle vegne og er en del af forældrebestyrelsens fokus på at få nedbragt sygefraværet. Der har tidligere været højt sygefravær blandt børnene, og det er ønsket at få nedbragt dette. Det er en rigtig god ide, men når budskaber hænger tilstrækkeligt længe, bliver de ikke set til sidst. Vi drøfter muligheden for, at det i stedet kan gøres som en kampagne nogle gange om året, så kan det formentlig også på sigt have en større effekt.

5. Organisering

Konsulentens foreslår, at der kan indkøbes touchskærme (iPad), så forældre selv kan tjekke ind og ud. Det vil spare på personaler ressourcerne, det vil desuden betyde, at personalet ikke behøver sidde med en iPad hele tiden foran sig f.eks. ved morgen- og eftermiddagsmåltid. Det forsøges at have meget kommunikation på Tabulex, men det handler også om prioritering. Whiteboardtavlerne er fortrykt, så de kan ikke bruges til noget andet. Personalet oplever det giver stor værdi. Det er forældrene, som skriver på tavlen, så der er en formidling til personalet. Denne formidling kunne med små greb flyttes over i Tabulex.

Konsulenten har undret sig over, at institutionen har to velkomstfoldere. Ledelsen fortæller, at det er meget bevidst, at der arbejdes med to velkomstfoldere. Strukturen i børnehaven er anderledes og der foregår andre ting. Ved at have to forskellige kan institutionen målrette deres kommunikation mere i forhold til den konkrete forældregruppe. Oplevelsen er ligeledes, at når børnene starter op i børnehaven, så vil forældrene have glemt, hvad der stod i velkomstfolderen.

Når personalet vælger børn, som skal være med til at forberede frugtcafeen, vælges ofte børn, som har brug for et særligt læringsrum. Det kan være børn, som har brug for noget ekstra nærvær, lidt tættere voksenkontakt e.l. Det er personalet, som vurderer, hvad behovet er og det varierer derfor, hvordan det organiseres.

Lige nu er det ikke så tydeligt for forældrene, hvilket fokus der er på det pædagogiske arbejde. Ledelsen har et ønske om, at organiseringen og læreplanstemaerne på sigt skal formidles bedre til forældrene og har derfor også valgt at dette skal være et af deres fokuspunkter. (Se længere nede)

Fokuspunkter dagtilbud

- Naturprofiler

Institutionen har netop fået grønt spire flag i børnehaveafdelingen. Nu er planen at arbejde på, at få det i vuggestueafdelingen. Personalet er meget optagede af, at bruge uderummet, som en del af læringsmiljøet. Børnehavens legeplads er allerede indrettet med mange forskellige muligheder for leg og forskellige aktiviteter.

Nu er planen at få indrettet en del af vuggestuens legeplads, så der her bliver mulighed for at dyrke forskellige krydderurter, mudderkøkken osv. Det glæder alle sig meget til.

Ledelsen har forsøgt at få fat i "Orla Orm", som de gerne vil have besøg af (Quark), men det er ikke lykkedes endnu. Det vil de fortsætte med, så det kan lykkedes. Konsulenten lover at forsøge at rykke for et svar.

- Formidling og branding

Der er et stort ønske om, at forældrene får øje på det arbejde, der foregår i både vuggestuen og børnehaven. Det handler både om de forældre, som allerede har børn i institutionen, men også de forældre, som skal have en plads. Det handler særligt om det pædagogiske fokus, der er på uderummet og hvor der foregår rigtig meget vigtig læring. I nogle tilfælde kan forældrene blive indikeret over, at deres børns tøj er meget beskidt. I de situationer vil institutionen meget gerne kunne formidle, hvor vigtig denne læring er.

På en kommende personaledag er det planen, at dette skal drøftes. I samarbejde med personalet skal det drøftes, hvordan der kan ske en formidling til forældrene. Planen er at få defineres, hvad et læringsmiljø er, samt hvordan det kan formidles til forældrene. En del af fokus er at få beskrevet, hvilken betydning fri leg kontra planlagte aktiviteter har for børnenes læring.

En del af institutionens branding er at have et link på hjemmesiden til Instagram. På deres indgangspartier har de QR-koder, som linker direkte til hjemmesiden. I forhold til modtagelsen af "Grønne spirer" flaget er Hvidovre avis inviteret til at tage billeder, og der kommer noget på HvidovreIntra.

Oplevelsen er, at der er kommet mere ro på institutionen nu, hvor ledelsen er kommet ind i et godt samarbejde, og der er skabt en begyndelse til en god pædagogisk struktur, som der kan udvikles videre på. Det betyder, at der er kommet mere overskud, så både ledelsen og personalet får mere overskud til at vende blikket ud mod verden, og få vist omverdenen hvad de kan.

Vi taler om, at man måske kan highlighte institutionen via Pladsanvisningen. Der er ind imellem forældre, som efterspørger en skovbørnehave. I denne sammenhæng kunne Pladsanvisningen foreslå institutionen, da de har det store naturfokus. Det vil ledelsen drøfte med Pladsanvisningen for at høre om det er en mulighed.

- Øget faglighed og kontinuerlig udvikling af personalet

Ledelsen har fokus på at få kompetenceudviklet alle personaler for at løfte det generelle niveau. I en periode har det været børnehaven, som har været i fokus for at udvikle kompetencerne i forhold til natur "Grønne spirer". Ledelsen har skabt højere fokus på at få fulgt op på de læringsemner, der har været. Opfølgningen er en vigtig del af implementeringen. Det har også givet et løft at daglig leder deltager på stuemøder. Det giver ledelsen får øje på, hvordan der kan støttes op om både den enkelte, men også en stue.

Vuggestuen skal også i gang med "Grønne spirer" og det ser de meget frem til. Personalet i vuggestuen er klar til at få nye udfordringer.

Det er en generel oplevelse, at personalet meget gerne vil udvikle sig selv og pædagogikken, og de kommer med mange gode ideer til, hvordan der kan udvikles på dagligdagen.

Forælderen giver udtryk for at være rigtig glad for institutionen. Overgangen fra vuggestue til børnehave har fungeret rigtig fint. Både personale og børn har taget rigtig godt imod barnet. Det opleves dog som en omvæltning at aflevere i børnehaven fremfor i vuggestuen. Vi drøfter, at der skal være højt fokus på, hvordan aflevering og afhentning foregår. Hvordan tager personalet imod, hvilken kommunikation er der omkring det m.v. Garderoben i børnehaven er meget stor og virker nemt kaotisk for både børn og voksne. Det er en ting, som der helt sikkert skal udvikles på.

Vi drøfter muligheden for at tage det med i introsamtalen, så det er legalt for forældrene at sige, hvad der er brug for. Det skal være meget tydeligt for forældrene, at de altid kan tage fat i personalet, når de har brug for hjælp i afleveringen. I samme drøftelse kommer det frem, at det også vil være en god ide, at forældrene skal gøres opmærksom på, at de gerne må anmode om en forældresamtale via Tabulex.

Leder er rigtig glad for tilbagemeldingen fra observationsbesøget. Det er dejligt, der er sket så meget de sidste par år. Oplevelsen er at ledelsen er gode til at udstikke rammer så personalet har et råderum. Der er så meget "drive" i personalegruppen, at tingene udvikles hurtigt.

Fokuspunkter konsulent

Ingen

Opfølgning

Ved næste tilsyn

Bilag 1

Dagtilbuddets egen beskrivelse

1. Læreplaner / læringsmiljøer

Hvordan organiserer I arbejdet med læreplaner og læringsmiljøer, herunder hvordan tilrettelægger I ...

- ... refleksioner?
- ... arbejdet med mål for børnenes læring?
- ... evalueringer?

Siden oktober 2017 har vi haft fokus på Rutiner som læringsmiljøer. Det blev skudt i gang på en personalelærdag i oktober 2017. Hvor vi fandt inspiration i Søren Schmidts artikler og film.

Vi har organiseret arbejdet med læreplaner sådan at vi holder planlægningsmøder hver 6 uge i hver afdeling. En fra hver stue deltager. Her starter vi med at reflektere sammen over hvordan arbejdet med det forrige fokusområde er gået.

Derefter taler vi om det nye fokusområde. Personalet inspirerer og reflekterer sammen om hvordan de i forvejen arbejder med det, hvad der er vigtigt for den gruppe børn der er på stuen lige nu. På planlægningsmøderne øver vi os i at reflektere, vi inspirere hinanden til at gøre ting på nye måder og udfordre hinandens handlinger. Det at en fra hver stue deltager skaber en sammenhæng på tværs af stuerne.

Derudover har stuerne efterfølgende et planlægningsmøde på stuen, hvor stuens personale mødes. Her tager vi udgangspunkt i Hvidovre Kommunes læreplansskema, som vi har forfinet med evaluerende spørgsmål, ud fra et inklusionsperspektiv.

(se vedlagt skema)

Her planlægges der hvordan man vil arbejde med fokusområdet, med inspiration fra det fælles planlægningsmøde. Det der planlægges på disse møder arbejders der med i 6-8 uger. Hensigten er at der skal være en sammenhæng i løbet af dagen for børnene, der skal skabes fordybelsesrum. Det handler om at skabe en tydelig ramme, hvor man inden for rammen følger børnene.

Vi bruger foto, film og nedskrevne iagttagelser som dokumentation og til brug i vores evalueringer. Den daglige leder Lise, deltager som udgangspunkt i alle møderne. Hun har derfor mulighed for at følge op på aftalerne løbende og stille nysgerrige spørgsmål.

Vi taler meget om at kunne tilbyde en tydelig ramme, som man kan bevæge sig inden for. Her er det målet at følge børnene, og udvide deres horisont, skabe nye muligheder og handlinger, nærmeste udviklingszone.

Hvordan sikrer I, at personale har ejerskab på læreplanerne og at de omsætter dem...

- ... i planlagte aktiviteter
- ... i hverdagsaktiviteter

Personalet får ejerskab ved at inspirere hinanden i forhold til indhold og læringsmiljøer på de førnævnte planlægningsmøder. Vi stiller hinanden reflekterende og nysgerrige spørgsmål, som hele tiden tager udgangspunkt i børnegruppen deres udvikling og deres relationer.

Vi har hele tiden fokus på at opkvalificere personalets faglige kompetencer. Via kurser, foredrag, artikler og på de planlagte møder. Hvilket gør at personalet får flere handlemuligheder og på den måde ejerskab.

Vi er anerkendende i vores tilgange til hinanden, og derigennem skabes der lyst til at udvikle sig, mod til at prøve ting af.

Det at, det er pædagogerne selv der tager initiativer og planlægger er med til at skabe ejerskab.

Vi som ledelse har fokus på at følge op på de aftaler der bliver bragt i spil på planlægningsmøderne. Det gør ved i kraft af nysgerrige spørgsmål, bakker op og anerkender deres initiativer. Vi er meget opmærksomme på at være tydelige i forhold til vores forventninger.

Hvordan arbejder I med børnemiljø og sikrer, at I inddrager børneperspektiv?

Engang om måneden er der planlagt stuemøde, hvor temaet er tidlig opsporende indsats, her tager vi udgangspunkt i TOPI, hvor vi taler om de forskellige børn og deres behov. Denne viden bruger vi når vi planlægger vores aktiviteter. På den måde sikre vi at aktiviteterne tager udgangspunkt i børnenes behov.

Børnemiljø er et punkt på læreplansskemaet, som vi også reflekterer og evaluerer på vores planlægningsmøder.

Eks. Vi har haft fokus på vores børnemiljø i garderoben. Her arbejdede vi med garderoben som læringsrum, hvor personalet i børnehaven reflekterede sig frem til en ny struktur, som gør at der er blevet mere plads til det enkelte barn og dets læringsmuligheder.

Vi har fokus på at følge børnenes spor i det vi italesætter det hele tiden på vores planlægningsmøder. Ex. Har flere af stuerne i vuggestuen sat billederne i garderoben ned i børnehøjde, så børnene selv kan finde deres garderober og dermed blive mere selvhjulpne. Et andet ex. Er fra børnehaven hvor vi skal have nye gynger. Planen var at sætte en ny gyngestol og fjerne et krat, men vi fik øje på at børnene leger og bruger det krat hver dag. Så derfor bliver gyngestolen placeret anderledes og krattet hvor børnene leger bibeholdt.

2. Sprogindsats

Hvordan arbejder I med sprogstrategier i det pædagogiske arbejde?

Vi har i 2017 været en del af projektet pædagoger på sprogvisit. Her fik vi inspiration og viden om litteracy. Vi har derfor i dag en litteracy pædagogik.

Vi er opmærksomme på vigtigheden af at tal, bogstaver og symboler er synlige i institution.

I børnehaven er der hver onsdag sproggruppe på tværs af stuerne. Tirsdag er sprogpædagogen hos flyvefiskene (de ældste) og er en del af deres aktiviteter hvor hun har fokus på sprog.

Herudover har vi stort fokus på at se rutinerne som læringsmiljøer og det giver god mulighed for at arbejde med sprog. Ex er spisesituationen, et vigtigt læringsmiljø for sprog.

Vi har to sprogpædagoger en i hvert hus. De sætter ofte sprog på dagsordenen.

Materialerne læseleg, historier i posen og sprogkufferter bliver brugt i det omfang det giver mening

for børnegruppen.

3. Overgange

Hvordan tilrettelægger I børnenes overgange? (eksempelvis, hvornår afholder I introsamtaler, mm)

- **Fra hjem til dagtilbud**

En måned før børnene starter vuggestue, ved vi hvilken stue barnet skal gå. Hører vi ikke fra forældrene, ringer vi til dem og tilbyder rundvisning og planlægger opstart. Inden for de første 3 dage holdes der introsamtale, her har vi en række spørgsmål. Forældrene får her mulighed for at fortælle om deres barn og vi forventningsafstemmer. Vi har en velkomst folder til begge afdelinger, som vi gennemgår på intromødet. Vi ved at børn og forældre er forskellige, så vi har ikke en fast plan for indkøring, men vi har nogle gode erfaringer som vi deler med forældrene, og sammen med forældrene skaber vi en god indkøring for det enkelte barn. Vi har ekstra fokus på de familier som ikke har kendskab til dansk daginstitution eller hvor der sprogligt er en barrierer. Med det har vi ekstra fokus på garderobe snakke og vi inviterer til opfølgende møder efter introsamtalen.

- **Interne overgange, eksempelvis mellem vuggestue og børnehave**

I børnehaven er det større fællesskaber og flere forstyrrelser end vuggestuen. Det er vuggestuens opgave at forberede børnene på børnehavestart.

I vuggestuen arbejder vi i mindre grupper. Vi har organiseret os sådan at vi spiser i mindre grupper. På gangen har vi klap border, som de ældste børn spiser ved. Det er et led i at forberede børnene på at blive klar til børnehaven. Vi har en storgruppe på tværs af stuerne i vuggestuen, som bruger meget tid på at besøge børnehaven. Når vi ved hvilken stue barnet skal gå på, besøger vi stuen, så barnet lærer pædagogen at kende. Vi opfordre Forældrene til at besøge børnehaven.

I maj 2018 har personalet haft et tættere samarbejde på tværs af husene, hvilket fra begge huse er oplevet som en rigtig god overgang. Forældrene har givet udtryk for at det har været godt og børnehaven oplever at få børn over som langt nemmere er faldet til.

Det ses tydeligt i år at vi har arbejdet med rutiner og sammenhænge. Børnehaven giver udtryk for at kunne se at vuggestuen har arbejdet med garderoben og frokosten som læringsmiljøer, de får børn over der er langt mere selvhjulpne end tidligere. Personalet har selv ønsket, at beskrive denne overgang på baggrund af de gode erfaringer i år, og på den måde skabe en ramme for interne overgange fremover. Der er udnævnt en gruppe til at få skrevet erfaringerne ned.

Overgange i dagligdagen arbejder vi med i forbindelse med at sætte fokus på at skabe læringsmiljøer hele dagen. Vi kan se, hvor vigtigt det er for børnene, at vi skaber tydelighed og genkendelige rammer. Særligt de tosprogede børn, nye børn fra

vuggestuen og børn udefra, profiterer af tydelige overgange.

- **Eksterne overgange, eksempelvis til eller fra et andet dagtilbud**

Vi har tidligere haft storgrp i børnehaven et par gange om ugen fra jan-april. Men vi besluttede i år at lave storgrp hver formiddag fra jan- april. December 2017 udfyldte personalet i storgrp i børnehaven overgangsafkrydsningsskemaerne fra materialet i overgange. Med udgangspunkt i afkrydsningsskemaerne planlagde personalet forløb fra januar til april. Her fik de blandt andet øje på at flere af børnene ikke kunne deres efternavne og adresser, det arbejdede man derfor målrettet på.

Vi har fået gode tilbage meldinger fra forældre, men i særdeleshed børnene. Det er første gang vi oplever ikke at have børnehave trætte børn inden skolestart.

Vi har derfor valgt at oprette storgruppe (Flyvefiskene) som en fast stue allerede fra 1. maj – 30. april. På denne stue er der særligt fokus på nysgerrighed, at kunne indgå i større sociale fællesskaber og modtage fællesbeskeder. I december måned vil vi igen tage udgangspunkt i afkrydsningsskemaerne og derudfra planlægge jan til april. På den måde sikre vi at børnene er forberedt så godt som muligt på de forventninger skolen har.

Hvor mange børn blev skoleudsat i det igangværende skoleår?

2

Er der kommet børn tilbage, der var startet op i skole?

nej

4. Inklusionsmidler

Hvordan arbejder I med de inklusionsmidler, som I har fået tildelt?

Vi har ansat en inklusionspædagog Helle, som har sin gang i huset. Hun er ikke fast tilknyttet en stue. Stuerne kan bruge hende til observationer, hvis de har udfordringer på stuen, eller som en ekstra hånd i forbindelse med udfordringer på stuen eller i fællesskabet på stuen.

Helle deltager i forældre samtaler hvis personalet har brug for det.

5. Fysiske rammer

Hvordan udnytter og inddrager I jeres fysiske rammer i det pædagogiske arbejde?

Vi har stort fokus på at skabe små leg-og læringsrum og udnytter alle de kvadratmeter vi har.

Vi har bla. Indkøbt skærme i børnehaven for at skabe mindre rum i fællesrummet. Vi har prioriteret at have et stille rum biblioteket, hvor børnene kan spille spil i ro og fred, og et pudrum, hvor der er mulighed for de vilde lege. Vi har bibeholdt et lille pudrum over kældertrappen, til fordel for dem, der synes det bliver for meget i det store pudrum.

I vuggestuen er der mange klapborde rundt omkring. Man kan lukke garderoberne af, så man ikke bliver forstyrret, vi bruger badeværelserne som læringsrum og vores personalerum. Vi arbejder i mindre grupper hver dag og bruger alle kvadratmeter.

I udelivet er vi også optaget af at skabe differentieret læringsmiljøer. I vuggestuen har vi tre fysisk opdeltede uderum. Vi har en legeplads der er gummibelagt, som er god til de yngste børn, en større

legeplads, med klatrestativ, sansegynge og mulighed for cykler. Også har vi æblehaven, som vi er i gang med at lave om til en mindre sansehøje, med højbede som endnu et led i at skabe sammenhæng mellem vuggestue og børnehøje.

På børnehøjens legeplads arbejder vi på, at skabe en legeplads der kan tilbyde noget den gængse legeplads, ikke kan. Vi har mange forskellige læringsrum. Her har vi skabt en struktur og et skema, hvor personalet om eftermiddagen er fordelt i de forskellige læringsrum, netop for at benytte alle kvadratmeter. Der er udnævnt en flyver, som tager sig af det praktiske, så resten af personalet kan fordybe sig i de læringsrum de er.

I børnehøjens er vi i fuldsving med at skabe en sansehøje, hvor børnene skal være aktive deltager i at holde og passe højen. Vi vil skabe tydelige rum, som lægger op til leg.

Vi er blevet opmærksomme på at om sommeren bruger børnene krattet. De leger inde bag buske. Om vinteren hvor krattet ikke er så tæt leger de i legehusene og bag bakkerne. Det har haft betydning for vores indretning på legepladsen.

Vi har i den forbindelse haft Kultur sociolog Benny Schytte ud på et kombineret forældrepersonalemøde. Benny har forsket i legepladspædagogik og indretning. Det er noget vi arbejder videre med.

6. Forældresamarbejde

Hvordan sikrer I, at samtlige forældre oplever et godt forældresamarbejde?

Vi har et godt og tæt samarbejde med forældrene. Ledelsen prioriterer at vise forældre rundt inden de skal vælge institution. Vi gør noget ud af at byde forældrene velkommen fra første dag. Vi er tydelige overfor forældrene i forhold til hvad vi kan tilbyde. På vores hjemmeside står vores motto: "Vi bliver aldrig enige med 130 forældre, men vi kan prøve at forstå hinanden." Dette motto bliver aktivt brugt, og flere nye forældre nævner det.

Personalet informerer ledelsen, hvis der er forældre der er utilfredse og ledelsen sørger for at være synlig og tilgængelige overfor forældrene, særligt når der er udfordringer, om det utilfredse forældre eller rotter. Vi følger op på, de snakke vi har med forældrene og ledelsen deltager altid på de svære samtale.

Vi har en positiv og anerkende tilgang til forældrene.

Vi har en god forældrebestyrelse, som blandt andet er inden over vores læreplans arbejde. Her har vi særligt brugt dem til at få viden om forældrene oplever at vi leverer det vi skriver. Vi har stor tilslutning til bestyrelsesmøder, forældremøder, bedsteforældredage, lysfest, julestue og arbejdsledelse, hvilket vi ser som indikator på at vi har et godt forældresamarbejde.

Hvordan indgår forældretilfredshedsundersøgelsen i jeres arbejde med forældrene?

Vi præsenterer de overordnede punkter til bestyrelsen fra forældretilfredshedsundersøgelsen, og indvinder vi hvordan vi kan arbejde videre med det.

I hvilke samarbejdsfora inddrager I forældrene – og hvordan fungerer det?

Vi samarbejder med forældrene dagligt. Omkring indkøring, særlige tiltag, hjælp til at ordne praktiske ting. Forældrebestyrelsen, arbejdsledelse og lign. der er altid stor opbakning.

Hvordan omsætter I konkret viden og værktøjer fra ”Sammen om Barnet” og ”TOPI” i jeres forældresamarbejde?

I og med at vi ikke har været på ”sammen om barnet” endnu kan vi kun tale ud fra vores erfaringer med TOPI. Når vi afholder forældre samtaler er vores mål at tilgangen er systemisk. Vi inddrager forældrene i forhold til en evt. handleplan, men også deres tanker omkring tiltag i forhold til bedre trivsel for deres barn. Vi lægger stor vægt på arbejdet omkring analyse arbejdet. Der er lavet en tydelig struktur og organisering ift at skabe tid til at pædagogerne får lavet en velgennemført analyse.

Herudover holder vi ikke møder med tværfaglige samarbejdspartnere uden forældrene.

Vi er blevet dygtigere til at reflektere sammen med forældrene, og forsøger at skabe et reflektivt rum sammen med forældrene.

7. Personale

Medarbejderudvikling

Hvordan arbejdes der med medarbejderudvikling?

I og med at vi har valgt at organisere os med planlægningsmøder og TOPI møder hvor den daglige leder som udgangspunkt deltager, er der altid fokus på refleksion, sparring og medarbejder udvikling.

Det at vi arbejder på at blive en naturprofil, udsprang af personalets ideer. Det at blive taget alvorligt er med til at udvikle. Vi haft fokus på at sende personalet på kurser i bl.a. De grønne spirer, vi har haft foredragsholder ude, vi har deltaget i pædagoger på sprog visit og meget mere. Vi er gode til at følge op på ideer og frustrationer.

Vi stiler mod at arbejde ud fra ordene:

Fagligt fællesskab

Som tager ansvar for

børns udvikling og trivsel!

Personalet er blevet præsenteret for det en enkelt gang, men det er en sætning vi vil arbejde mere med at få implementeret. Og tage udgangspunkt i når vi taler udvikling og medarbejder trivsel.

Hvordan sikres der, at personalet har de fornødne kompetencer til at løse de opgaver, der skal løses?

Igen så er planlægnings- og stuemøder med til at give os i ledelsen en ide om hvor personalet er. Det bliver tydeligt når vi reflekterer sammen og kontinuerligt, om vi er på samme spor. Vi benytter os af de kurser der bliver udbudt i kommunen. Vi lægger relevante artikler frem til personalet. Vi har som ledelse en klar holdning til at personalet holder sig fagligt opdateret, vi er dog ikke helt i mål men vi kan se at personalet i langt højere grad ser en værdi i at personalet engagerer sig og selv tager initiativ til at holde sig opdateret.

Hvordan er vidensdeling organiseret?

Planlægningsmøderne er med til at videns dele på tværs af stuer. Personalemødet er på tværs af afdelinger. Der har været personaler der har lavet oplæg på personalemøder fra personaler i forbindelse med deres opgaveskrivning og lign.

Vi har også en google kalender hvor alt står så det er organiseret.
og vi bruger tabulex til nyhedsbreve.

Der ud over planlægger sprogpædagogerne refleksions rum for personalet.

Hvordan organiserer I implementeringen af nye tiltag, f.eks. Sammen om Barnet og TOPI? (fx pædagogmøder, møder for samtlige medarbejdere, teammøder, stuemøder, mm.)

Vi har prioriteret at bruge et personalemøder og p. Lørdage på at introducerer TOPI. Vi har skabt en struktur, hvor der er plads til Topi møder en gang om måneden. Derudover holder vi formiddagsmøder, hvor en fra stue deltager, når det er nødvendigt. Vi bruger ofte en time på personalemødet på at gå i hver sin afdeling, for at evaluere på ny tiltag.

Normering

Fordeling pædagogtimer – medhjælpertimer

<p><u>Pædagogtimer</u></p> <p><i>Antal timer (ikke antal medarbejdere), der varetages af uddannede pædagoger. Da ledere bliver lønnet af en anden konto, tæller lederens børnetimer ikke med.</i></p>	<p>664</p>
<p><u>Medhjælpertimer</u></p> <p><i>Antal timer (ikke antal medarbejdere), der varetages af ikke pædagoguddannede medarbejdere (selvom medarbejderen kan have en anden uddannelse)</i></p>	<p>283</p>
<p><u>Pædagogstuderende</u></p> <p><i>Antal timer (ikke antal medarbejdere), der varetages af pædagogstuderende i de lønnede praktikperioder</i></p>	<p>32 timer om ugen</p>

Klik eller tryk her for at skrive et tal. Følgende medarbejdere tæller **ikke** med i normeringen: PAU-elever, pædagogstuderende i de ikke lønnede praktikperioder og medarbejdere i løntilskud

Er der PAU- elever i huset? Ja Nej

Hvilken betydning har det for jeres pædagogiske arbejde, at I har PAU-elever og/eller pædagogstuderende?

De studerende kommer oftest med ny viden og nye øjne som er vigtige for os der indimellem bliver hjemme blinde. De udfordrer os ofte på vores tænkning.

Hvordan har personaleudskiftningen været, når I ser et år tilbage?

Vi har i år haft stor personale udskiftning. Der er kommet ny daglig leder. Vi har fået en ny pædagog i børnehaven, i stedet for Yvonne som valgte at søge nye udfordringer. Vi har fået 3 nye pædagoger i vuggestuen og en ny medhjælper. Der har været flere årsager. Langtids sygefravær, flytning til Jylland, ledelses ambitioner osv.

8. Egen vurdering

Hvad er jeres egen vurdering af institutionen?

Vi er en institution i rivende udvikling, med god og stor forældreopbakning. Vi har været mærket af store forandringer gennem de sidste år. De nye kræfter der er kommet til, er med til at sparke nyt liv i institutionen, samtidig med at vi som ledelse er mere tydelige på retningen og rammerne. Vi arbejder på hele tiden at hæve fagligheden og bevidstheden omkring det vi gør.

På baggrund af denne vurdering, hvilke *pædagogiske fokuspunkter* vil I da pege på til jeres kommende pædagogiske tilsyn?

Naturprofil

Formidling og branding

Øget faglighed og kontinuerlig udvikling af personalet

Bilag 2

Konsulentens observationsbeskrivelse

I forbindelse med det pædagogiske tilsyn, besøger den tilsynsførende pædagogiske konsulent dagtilbuddet. Besøgets varighed varierer alt efter dagtilbuddets størrelse og organisering. Den pædagogiske konsulent foretager observationer i samtlige dagtilbuddets afdelinger.

Besøget har til formål at skabe indblik i dagtilbuddenes pædagogiske praksis. Der er fokus på, hvorvidt dagtilbuddets skriftlige materiale, såsom læreplaner, dagtilbuddets egne beskrivelser (spørgeskema), mm., omsættes i praksis. For at sikre systematik og gennemsigtighed i tilsynsprocessen (uvildighed), fokuseres der ved besøget på de tegn, der er beskrevet under de enkelte overskrifter.

I nedenstående beskrivelse kan der indgå den pædagogiske konsulents refleksioner og anbefalinger (fremhævet med *kursiv*), som vil blive drøftet ved tilsynssamtalen.

Fokus for tilsynsbesøget

1. Pædagogik
2. Trivsel
3. Sprog
4. Indretning
5. Organisering

1. Pædagogik

Hvilke aktiviteter foregår der i børnehuset?

Ved besøget foregik der følgende aktiviteter, som observeres.

Børnehave:

- Fri leg inden samling
- Samling (to stuer)
- Legeplads
- Aktiviteter i skolegruppe – mapper med opgaver (svære)
- Frokost med madpakker
- Produktion af hyldebærsaft og solbærmarmelade
- Forberedelse af frugtcafe
- Frugt cafe
- Snitning af pinde

Vuggestue:

- Overgang fra samling til næste aktivitet
- Tegne/male i lille gruppe
- Legeplads
- Leg med modellervoks i lille gruppe
- Eftermiddagsfrugt (koldskål m. rugbrødsdry)

Hvordan tænkes læring ind det planlagte, det spontane og rutinerne?

Vuggestue

Efter samling deles børnene op i mindre grupper og der foregår forskellige aktiviteter. Der er indtænkt forskellig læring med farver og at opleve forskellige erfaringer (male, modellervoks)

På legepladsen er der flere børn og voksne. De voksne er opmærksomme og nærværende. Der er dog også en del børn, som græder, men de voksne støtter op om børnene. Der indtænkes at børnene hjælper med tøjet, så de selv trækker i strømper og forsøger at tage sko på.

Eftermiddagsfrugt. (Elefanter) Alle børnene sidder og venter ved bordet, mens de sidste børn gøres klar på badeværelset. Den voksne tager tallerkner og kopper hen på bordet sammen med vandkanden. Der serveres koldskål og rugbrødskrummel. Den voksne hælder op til børnene og de får selv lov til at hælde krummel på. Da et barn skal have andet portion, får hun selv lov til at hælde op. Vandet er i en stor kande, så børnene kan ikke hælde op. Den ene voksne nævner noget om, at der ikke var flere små kander. To børn kan ikke selv spise og får hjælp af en voksen. Hagesmækkene ligger hen af bordet med tallerkenen ovenpå.

Børnehave:

Inden samling. Der er en god stemning på stuen. Der er forskellige små lege i gang, som børnene selv beslutter. De voksne understøtter børnenes aktiviteter og der er små samtaler.

Samling, der skal serveres brød til samlingen. Den ene voksne sætter sig ved et bord og skærer brødet og smører det. Ved samlingen er der et barn, som deler ud. Alle skal vente på, at der bliver sagt værsgo, før der må spises. (Børnene er meget optagede af dette og holder øje med hinanden). Ved samlingen tager alle sko og strømper af og der vinkes med tæerne og laves forskellige aktiviteter.

Frokost: Børnene henter selv deres madpakker og et glas. Der er en mælkekarton på bordet og de hælder selv op i glassene. Da alle børn er kommet, åbner børnene deres madpakker og begynder at spise. Den voksne starter en samtale op, hvor børnene fortæller om, hvad de lavede i går.

Efter frokost fortsætter aktiviteterne. Der leges på legepladsen og indenfor er der gang i produktionen af forskellige produkter til at spise. Mange af tingene skal sælges til den kommende høstfest og både børn og voksne er meget optagede af det. Det er en del af et større projekt, hvor institutionen har fået det grønne flag og er blevet grønne spirer. (Høstfest 27. september)

Frugtcafeen foregår ved et bord, hvor der sidder en voksen. Børnene kommer på skift hen for at spise. Der er rugbrød og frugt der er skåret ud. Den voksne deler frugten ud og fortæller til børnene, at det er fordi de har beskidte fingre. Der foregår ikke nogen registrering af, hvem der får/ikke får noget.

Snitte med kniv. Der sidder en voksen ved aktiviteten sammen med 2 børn og snitter også selv. Der er nogle faste regler omkring snitningen, som repeteres, når der kommer nye børn til. På dette tidspunkt sidder der to børn og snitter. Det er rigtige dolke, som rent faktisk kan snitte.

Tegn hos børn

- Børnenes deltagelse: Børnene er aktivt deltagende, dvs. engageret, lyttende og optaget.
- Børnenes nærmeste udviklingszone: Børnene viser tegn på at være tilpas udfordret, dvs. at børnene giver udtryk for, at de vil prøve noget nyt, eller børnene viser tegn på at være trygge ved at udfordre sig selv eller bliver udfordret.

Vuggestuen

Vuggestuebørnene er glade for at være på legepladsen og vil gerne prøve forskellige ting, rutsjebane m.v. De sidder også i sandkassen og leger.

Da aktiviteterne i mindre grupper er færdige går alle på legepladsen. De er fordelt på to legepladser. I de små aktiviteter er børnene meget optagede af, hvad der sker. De voksne er gode til at inddrage børnene i det omfang, det er muligt.

Børnehave:

Under den frie leg er børnene optagede, af det de laver. De to voksne har små samtaler med børnene.

Der er plads og mulighed for at børnene kan eksperimentere og prøve forskellige ting med legetingene. F.eks. bruger nogle børn en foldemadrass som gemmested og går rundt på stuen med madrassen rullet om sig.

Børnehaven, samling, børnene er optagede af samlingen og klapper, synger lidt med. De fleste kan lide at blive kildet under tæerne af den voksne.

På den anden stue spilles der de tre bukkebruse, med børnene som skuespillere. De spiller flere gange og skiftes til at have rollerne. Det kombineres med lidt motorisk udfordring, hvor børnene kravler optog hopper på et bord. Børnene er optagede af det og kigger/spiller. De voksne understøtter legen og hjælper børnene. Flere børn kan ikke huske, hvad de skal sige, men den voksne hjælper dem, så de har mulighed for at deltage på lige fod.

På legepladsen formiddag: der er forskellige muligheder for børnene. Der er bål, hvor der synges lidt og der er fangeleje på boldbanen. Derudover er der legekroge, hvor børnene kan lege alene og i grupper. Børnene udnytter de muligheder, som der er og er på hele legepladsen.

Børnene nyder at blive involveret i de forskellige ting, som er i gang. De er meget engagerede mens de hælder syltetøj op i glas, skærer frugt til frugtcafeen osv.

Tegn hos voksne

- De voksnes relation til børnene: De voksne er nærværende, lyttende og engagerede. De voksne har øjenkontakt med børnene. De voksne har tilpas fysisk kontakt til børnene.
- De voksne arbejder med differentieret tilgang: De voksne tilbyder børnene differentierede aktiviteter, afstemt efter alder, udvikling, interesser, mv.
- De voksne følger børnenes læringsinitiativer: De voksne ser børnenes initiativer og følger og evt. udbygger dem.
- De voksne understøtter børnenes leg: De voksne skærmer børnene, så de kan lege uforstyrret. De voksne udvider legen, eksempelvis ved at deltage, tilføje idéer eller materiale, eller ved at understøtte børnene i at deltage i legen.

Børnehaven:

Børnehaven, fri leg, de voksne er nærværende og engagerede. De taler med børnene og søger øjenkontakt med dem. De voksne tilbyder børnene at deltage i andre lege, hvis de har lyst (eksempel med pige, som sidder og tegner).

Børnehaven, samling, alle tager strømper og sko af og laver så forskellige øvelser, nogle af børnene får lov til at vise forskellige øvelser, som de andre så skal lave. Herefter bliver børnene kildet under tæerne af en voksen med en klud. (Sprogpraktikanten sidder fortsat med sko på). De voksne er engagerede og meget bevidste om, hvad der skal foregå.

Legeplads. De voksne fordeler sig rundt på legepladsen og er forskellige steder. Enten i aktiviteter med børn eller de bevæger sig rundt og er sammen med børnene.

Vuggestue

Maleaktivitet, der sidder fire børn om et bord, de skal lave sommerfugle. Den voksne sætter ord på alle farverne, mens de pakkes ud. Børnene er meget optagede og er nysgerrige på, hvad der sker. De taler ikke (for små), men kommer med små lyde, som udtrykker engagement og glæde. Den voksne er nærværende og engageret undervejs og sætter masser af ord på sine handlinger.

Efter frokost på en stue, når alle børn er færdige, understøttes børnene i selv rydde op og sætte tallerken m.v. på vognen. Herefter får de en klud, så de selv kan tørre fingre. Børnene hjælper også med at tørre borde af, mens de sidder ved bordet. Når hele bordet er klar, læser den voksne en bog for børnene.

På en anden stue foregår det lidt anderledes. Her render børnene lidt rundt, mens en voksen tørrer borde af, mens en anden er på badeværelset og skifter børn. Den sidste voksne putter børn.

De voksne er generelt meget nærværende og tilstede i det der sker.

Refleksioner:

Helt overordnet set er der et højt engagement hos personalet i både børnehaven og vuggestue. De er opmærksomme på børnene og udviser både nærvær og omsorg.

Det er tydeligt at der er indtænkt forskellig former for læring i de forskellige aktiviteter. I den frie leg er der vidde rammer for børnene, så de kan få lov til at eksperimentere både inde og ude.

Samlingerne i børnehaven kan forekomme lidt lange. Det kunne overvejes om nogle af aktiviteterne ville fungere bedre i en mindre gruppe eller om der skulle være færre aktiviteter i den enkelte samling.

I forhold til selvhjulpenhed og inddragelse af børnene kan det undre, at børnene ikke er involverede i at smøre brød ved samlingen.

I vuggestuen er der mange mindre børn. På den ene stue er der en meget høj grad af involvering af børnene, det virker meget naturligt for de voksne. Børnene er glade for at blive inddraget i de mange praktiske gøremål i forbindelse med måltidet.

Denne grad af involvering kan med fordel spredes til flere stuer, så der kommer fokus på en højere grad af selvhjulpenhed ved alle måltider.

Det kunne overvejes om det vil være muligt at bevare opdelingen i de mindre grupper også efter de små aktiviteter er afsluttet, for at bevare det tættere samvær mellem voksne og børn? Aktiviteterne varer ikke så længe, da børnene er så små, men det er tydeligt at børnene nyder det tætte samvær med én voksen.

2. Trivsel

Hvordan er det relationelle samspil?

Trivsel

Tegn hos børn

- Børnene virker glade.
- Børnene viser engagement, nysgerrighed og optagethed.
- Børnene indgår i ligeværdige udviklende relationer med hinanden.
- Børnene opsøger de voksne, hvis de har brug for støtte.

Vuggestue:

Børnene virker glade og de er optaget af de aktiviteter, som foregår. De er nysgerrige og vil gerne være med.

Børnene er sammen med de voksne og får den hjælp, som de har behov for. Der er få børn, som græder. Nogle børn får lov til at have deres sut, hvis de har behov for det.

Børnehave:

Børnene håndterer selv dilemmaer på en fin måde uden at der opstår konflikter. (Eksempel med løbecykel)

Børnene er i børnehaven gode til at indgå i relationer med hinanden de er opmærksomme på hinanden og på det de voksne siger (eksempel med græsslåmaskine). Der er en god stemning. De voksne er i kontakt med børnene

Generelt er der en god trivsel blandt børnene. De har gode relationer og er gode til at være sammen. Det er tydeligt at børnene er vandt til at blive lyttet til af de voksne.

Tegn hos voksne

- De voksne virker glade – på en professionel måde.
- De voksne viser omsorg, fagligt engagement og optagethed.
- De voksne hjælper børnene på en anerkendende måde ved konflikter.

Både i børnehaven og vuggestuen virker de voksne glade og optagede. De taler meget med børnene og de sætter forskellige aktiviteter i gang. Når de er i mindre grupper, er de optaget af det og bliver i aktiviteten. Når børnene leger frit, forsøger de voksne at understøtte børnenes leg. Når der er børn, der bliver kede af det, støtter de voksne børnene og hjælper dem med det, som er deres udfordring.

De voksne virker meget optagede i de aktiviteter, som sættes i gang og der er fokus på, at børnene trives, både i aktiviteterne og børnene leger frit.

Refleksioner:

Det mærkes at der er en god trivsel blandt både børn og voksne. Der udvises omsorg for børnene og højt engagement i aktiviteterne.

3. Sprog

Hvordan arbejdes der med verbal og nonverbal kommunikation?

Tegn hos børn

- Børnene viser interesse for det talte sprog og prøver at udtrykke sig sprogligt.
- Børnene stiller nysgerrige undersøgende spørgsmål.
- Børnene lytter til hinanden og til de voksne.
- Børnenes nonverbale kommunikation, eksempelvis kropskontakt, virker afstemt.

Vuggestue

De børn, som kan tale, bruger deres sprog i forskellige aktiviteter. Ellers bruger børnenes meget deres mimik og deres krop. De voksne er meget opmærksomme på børnene og deres udtryk. Frokost. Frokosten er ved at være slut, og ved de tre borde er der forskellige aktiviteter. Børnene er med til at rydde op og de lytter til den voksne og udfører herefter den ønskede handling. Efterfølgende er børnene optagede af bogen og den voksne inddrager børnene, så de kan vise, hvad der er på billederne.

Børnene lytter til historien.

Børnene bruger deres kropssprog og mimik til at fortælle (eksempel med noget der gjorde ondt i vuggestuen)

Børnehaven

Børnene bruger deres sprog rigtig meget og taler både med hinanden og de voksne. De har gode relationer og virker afbalancerede i deres kommunikation.

Børnene taler meget sammen og forsøger selv at løse konflikter. (eksempel med løbetsykel)

Til samlingen, hvor der spilles "de tre bukkebruse", vil de fleste børn meget gerne være med. De forsøger at sige replikkerne rigtigt, men lytter også når den voksne hjælper dem med at sige "det rigtige".

Tegn hos voksne

- De voksnes kommunikation med børnene er anerkendende og kendetegnet ved respekt.
- De voksne viser nysgerrighed for hvad børnene siger og reagerer relevant.
- De voksne muliggør, at børnene kan færdiggøre deres sætninger.
- De voksne stiller åbne, undersøgende spørgsmål, der understøtter børnene i deres optagethed.
- De voksne skaber muligheder for at børnene kan bruge og udvikle deres sprog i planlagte aktiviteter, som eksempelvis dialogisk læsning eller samling.
- De voksne arbejder målrettet med sprog i forbindelse med hverdagsrutinerne, som eksempelvis ved måltiderne.
- Der er overensstemmelse mellem den verbale og nonverbale kommunikation hos de voksne.

Vuggestue

Der er bevidsthed om at bruge sproget i rutinesituationerne, som f.eks. ved måltidet. Det er lidt forskelligt, hvordan det udmønter sig, men der er fokus på det i hele huset. I de mindre aktiviteter (maling) er der ligeledes fokus på, at der arbejdes med farver.

Helt overordnet tales der anerkendende til børnene.

På dagen blev der ikke observeret ikke aktiviteter, som udelukkende fokuserede på sprog. Men i alle rutinesituationer arbejdes der med sproget.

Der er masser af sprog under frokosten og oprydningen. De voksne sætter ord på alle handlinger/farver m.v. for at understøtte børnenes handling.

Det er meget tydeligt at der arbejdes med den sproglige udvikling både under og efter måltidet.

Børnehave

De voksne er meget opmærksomme på børnene. Ved samlingen i bh er der fokus på sproget, da der spilles bukke bruse. Sætningerne gentages mange gange og den voksne understøtter replikkerne. Der følges op på aktiviteterne med sprog og handling (eksempel med hyldebærssaft, skumme af, koge over).

På legepladsen er der også mulighed for små samtaler. De voksnes fordeling på legepladsen gør, at der er børn i mindre grupper. Ved snittebordet spørger den voksne: "Kan I mærke her lugter af noget andet, end der plejer?" Det ene barn svarer, ja her lugter af græs. På denne måde opbygges der en samtale og der stilles åbne nysgerrige spørgsmål.

I storegruppen er der en lidt mere avanceret tilgang til sprog, når der laves svære skoleopgaver. Den voksne understøtter børnene, når de laver opgaverne og giver børnene tid til selv at tænke.

Refleksion

Personalet er dygtige til at udnytte rutinesituationerne til at styrke børnenes sproglige udvikling. Det gælder både til samling, måltid og øvrige aktiviteter.

Der tales anerkendende til børnene og det understøttes med sprog, hvordan de selv kan være med til at løse konflikter.

I de forskellige aktiviteter (bh) inddrages der nye ord, som kan udvide børnenes ordforråd. (koge over, skumme)

Når det gælder åbne nysgerrige spørgsmål, griber personalet det an på forskellige måder. Nogle er rigtig gode til at stille meget åbne spørgsmål, så børnene både får mulighed for at tænke selv og tid til at svare. Andre voksne er hurtigere til at gå videre, så der ikke er lige så lang tid til børnene til at tænke. (Handler også om situationen)

4. Indretning

Hvordan arbejdes der med indretning? (Indenfor og på legepladsen)

Tegn vi ser efter

- Indretningen afspejler relevante pædagogiske overvejelser.
- Børnene anvender rummene og de tilgængelige materialer.
- Voksne anvender rummene og de tilgængelige materialer.

Vuggestue

Stuerne er indrettet, så det er muligt at have masser af gulvplads til at lege på. Der er små legezoner med madrasser, køkken m.v. Der er borde forskellige steder så børnene kan deles op, når de skal spise i mindre grupper. Således udnyttes de brede gange også, når der sker opdeling af børnene. Der er indrettet med billeder og bogstaver, som kan bruges i forskellige sammenhænge (eksempel med fokus på dyr). Der gives mulighed for at skabe samtaler om forskellige emner med børnene, samt stimulering af deres naturlige nysgerrighed.

Legepladsen er opdelt i to, hvor den ene er med gummiunderlag og den anden del er der jord og planter og fliser. Der er således to meget forskellige muligheder for udeliv.

Begge områder benyttes af de voksne og de understøtter børnenes mulighed for at afprøve de forskellige ting.

Børnehaven

Her er der mange forskellige rum til rådighed. Der er indrettet med mulighed for leg i mindre grupper. Der er flere borde på væggen, så der er mulighed for at dele børnene op under frokosten. Alle disse muligheder udnyttes.

I børnehaven hænger der også både billeder og bogstaver, som kan være med til at stimulere børnenes nysgerrighed.

Legepladsen er stor med mange forskellige muligheder for leg. Der er et lille bålsted, en bålhytte, store træer, mudderkøkken m.v.

Alle områder udnyttes og de voksne er fordelt på legepladsen, så der både foregår mere planlagte aktiviteter, men også bliver holdt opsyn med de børn, som selv leger rundt omkring.

Refleksioner

Både i vuggestue og børnehave er der gjort mange tiltag for at skabe mindre legezoner, hvor børnene kan lege i mindre grupper.

Børnehavens legeplads er fantastisk i forhold til børnenes udfoldelsesmuligheder og der er mange muligheder for lege i mindre eller større grupper. De voksne er gode til at udnytte mulighederne og bevæger sig rundt så ingen børn overlades til sig selv.

Generelt er det forsøgt at holde en enkel indretning i alle huse, vuggestuen virker mere lys og lettere indrettet, bl.a. i kraft af, at det er et meget nyere hus.

I børnehaven er det forsøgt ikke at have voldsomt mange ting på stuerne, det giver et lettere indtryk. I begge huse er der mange sedler, som hænger på væggene. Der kunne med fordel kigges på, hvilke sedler, som kunne flyttes over i et andet regi. Ligeledes er der mange sedler til forældrene om at vaske hænder. Det er naturligvis vigtigt, men virker ikke særlig hyggeligt.

5. Organisering

Hvordan organiseres det pædagogiske arbejde?

Vuggestue:

Ved indgangen til stuen, hænger en stor whiteboardtavle med oversigt over sovetider/hvem henter, målrettet kommunikation med forældre. Frokost, der ligger våde klude klar på bordet, så børnene kan tørre deres fingre og mund efter maden.

Der er brugt forskellige greb for at signalere, at her er et særligt fokus. Det kan være tal i en cirkel på gulvet, billeder af børnene på stolene.

Børnehave

På én stue hænger et opslag, hvor det er beskrevet, hvordan der holdes samling. Der er billeder på stolene, så børnene kan se, hvor de skal sidde.

Ved frokosten er der små spande på bordet, så børnene løbende kan smide deres papir ud uden at rejse sig.

I børnehaven er der et organiseringsskema, som personalet udfylder hver dag. Det sikrer at alle voksne ved, hvor de skal være og at der også sker forskellige aktiviteter løbet af eftermiddagen. Der er således mulighed for at skabe mange forskellige små læringsrum over dagen.

I børnehaven afholdes der frugtcafe. Det er en voksen, som laver det klar til alle stuer. Der findes nogle børn, som har lyst til at være med til at forberede frugten.

Tegn hos børn

- Børnene kender overgangsrutinerne og mestrer overgangene.
- Der opstår ikke unødvendig ventetid.

Vuggestuen

På én stue er der en meget tydelig struktur omkring måltidet og det hele er organiseret, så der er et minimum af ventetid for børnene. Børnene inddrages i alle aktiviteter undervejs. Det er tydeligt at børnene er vant til at blive inddraget og de hælder rutineret selv mælk op, tørrer fingre og rydder op efter sig (med støtte fra en voksen).

På de øvrige stuer virker det ikke lige så organiseret i forhold til at undgå ventetid.

Børnehave

Samling; der opstår en del ventetid i forbindelse med organiseringen af samlingen. Børnene venter i et hjørne sammen end en voksen, og bliver kaldt hen til en lille pude med billede på, så børnene sidder på en bestemt måde.

Tegn hos voksne

- Organisering afspejler relevante pædagogiske overvejelser.
- De voksne forbliver i aktiviteten.
- Dagens ressourcer anvendes hensigtsmæssigt.
- Der arbejdes med en tydelig rollefordeling.
- Der arbejdes med mindre grupper.
- Overgange er organiseret således, at der ikke sker konfliktoptrapning.
- Organiseringen er synlig, eksempelvis i form af bordplaner, piktogrammer, mm.

Både i børnehave og vuggestue er det tydeligt, at der er en fast organisering. Det er markeret med billeder på stol/gulv eller på den på, hvor børnene skal sidde. Begge steder arbejdes der i mindre grupper og de voksne fordeler sig i mindre grupper det meste af dagen.

Der hænger planer på de fleste stuer, hvor det fremgår, hvordan børnene er grupperet under frokosten. (også i vuggestuen?)

Særligt i børnehaven er der en tydelig organisering (skema) af de voksne. Alle voksne kan således selv se, hvor de skal være på de forskellige tidspunkter af dagen.

Alle voksne er gode til at forblive i de aktiviteter, som udføres. I et enkelt tilfælde da en voksen skal forlade frokosten, taler hun først med børnene og sikrer, der er en anden voksen, som tager over.

Refleksioner

Ved besøget er det tydeligt, at der arbejdes med en fast organisering. Det er lidt svært at se, hvordan denne organisering formidles til forældrene.

Kan organiseringen overgøres i nogle situationer? (f.eks. samling)

Sovetider og hente/bringe kunne med fordel flyttes over i Tabulex. Det ville betyde, at der blev plads til mere interessante ting på væggen.

